

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Limba și literatura română

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Tinere, ce-ți strângi în palme tâmpetele înfierbântate,
Pe când mintea ta, în friguri, ca o flacără se zbate,
Năbușită înlăuntru, dacă, după nopți de trudă,
Migălind vorbă cu vorbă, c-o-ndărâtnicie crudă,
Ai ajuns să-ți legi în stihuri vro durere, sau vrun vis,
Nu-ți întemeia o lume de iluzii pe ce-ai scris,
Nici nu te-mbăta de vorba cui ar sta să te admire!
În dezordinea vieții înecând a ta gândire,
Și spărgând smalțul de forme și de amăgiri ce-ascunde
Miezul urilor eterne ș-al durerilor profunde,
Vei vedea cât de fatală-i dușmănia celorlalți,
Când deasupra lor talentul ți-a dat aripi să te-nalți
Și când leneșa lor minte, dată pe gândiri ușoare,
Se împiedică de-o muncă ce-o cutremură ș-o doare.
Fermecați de-o ciripire liniștită și dulceagă,
Adormiți de vorbe goale, cum vrei tu să-ți înțeleagă
Versul încărcat de gânduri, și cum crezi c-au să te ierte,
Când îi smulgi din pacea frazei sunătoare și deșerte?...
Nu, nu te-aștepta să-ți fie cu flori calea sămănată,
Munca de artist e crudă, și e trist-a ei răsplată. [...]*

Alexandru Vlahuță, *Liniște* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trudă* și *vei vedea*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei în versul: *Tinere, ce-ți strângi în palme tâmpetele înfierbântate*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Versul încărcat de gânduri, și cum crezi c-au să te ierte, / Când îi smulgi din pacea frazei sunătoare și deșerte?* **4 puncte**
4. Desparte în silabe cuvintele: *migălind* și *vorba*. **4 puncte**
5. Identifică două mărci diferite ale eului liric prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația ultimelor două versuri din fragmentul citat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să-ți prezinți opinia despre semnificația mesajului fragmentului citat din poezia *Liniște* de Alexandru Vlahuță. **16 puncte**

În compunerea ta trebuie:

- sa formulezi o opinie despre semnificația mesajului din fragmentul citat;
- sa-ți susții opinia prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- sa respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Citește următorul text:

Despre scriitorul Alex. Vlahuță și opera sa literară aveau să apară în reviste culturale „note critice” semnate de renumiți critici literari ai vremii, între care: Tudor Vianu, Șerban Cioculescu, Constantin Ciopraga.

După 1970, în anii când în literatura română poezia și proza se așezau pe un eșafodaj înnoitor, interesul pentru moștenirea literară lăsată de Vlahuță intră într-un vizibil „con de umbră”, iar după 1990 acesta dispare aproape complet; opera lui Vlahuță fiind scoasă din manuale și doar sporadic, la câte un moment biografic al scriitorului, mai apare câte o „notiță” care semnaleză cititorilor, așa cum a făcut-o cu autoritatea-i recunoscută și Garabet Ibrăileanu, că: „Opera lui Vlahuță va fi însumată și în viitorime, ca una care poartă mărturie pentru sufletul intelectualilor de la sfârșitul veacului al XIX-lea.”*

La centenarul morții scriitorului, în „cumpăna dreaptă” a aprecierilor operei literare a lui Alexandru Vlahuță trebuie să-i adăugăm acesteia văditul ei caracter patriotic, mai ales acum când patriotismul pare să-și pierdut mult din strălucirea sa: „Într-o țară așa de frumoasă, cu un trecut așa de glorios, în mijlocul unui popor atât de deștept, cum să nu fie o adevărată religie iubirea de patrie și cum să nu-ți ridici fruntea, ca falnicii strămoși de odinioară, mândru că poți spune: „Sunt român!”.

Mihai Caba, *La centenarul morții sale, cât de actuală mai este opera literară a lui Alexandru Vlahuță?*, www.asiromani.com

*eșafodaj – (aici) ansamblu de date, de argumente, de exemple etc. pe care se bazează o operă, o concepție, o ipoteză, o teorie

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– numele criticului literar care a semnalat cititorilor faptul că opera lui Alexandru Vlahuță va fi apreciată în viitor;
– anul după care opera scriitorului a dispărut într-un *con de umbră*. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și sursa articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează modul și timpul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Opera lui Vlahuță va fi însumată și în viitorime, ca una care poartă mărturie pentru sufletul intelectualilor de la sfârșitul veacului al XIX-lea.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, două propoziții subordonate, precizând felul acestora: *La centenarul morții scriitorului, în „cumpăna dreaptă” a aprecierilor operei literare a lui Alexandru Vlahuță trebuie să-i adăugăm acesteia văditul ei caracter patriotic, mai ales acum când patriotismul pare să-și pierdut mult din strălucirea sa.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adjectivul pronominal relativ *ce*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul unei întâlniri a unui scriitor contemporan cu cititorii săi. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).